

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Το Δ.Σ. του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης συνεδρίασε σήμερα και ενέκρινε σχέδιο Κώδικα Δεοντολογίας Ψυχαγωγικών και Επιμορφωτικών Εκπομπών που κατάρτισε η Επιτροπή Προγράμματος και Δεοντολογίας του ΕΣΡ. Το σχέδιο αποστέλλεται στους ενδιαφερόμενους φορείς για να αποτελέσει εντός συντόμου χρόνου (15νθήμερο) αντικείμενο διαβούλευσης και συζήτησης των παρατηρήσεων τους, πριν διαμορφωθεί τελικά.

Αθήνα 26.10.2015

Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Αθήνα, 26 Οκτωβρίου 2015
Αρ. Πρωτ.: 7504

Προς:
την ΕΡΤ ΑΕ
την Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενώσεων Συντακτών
το Σύνδεσμο Διαφημιζομένων Ελλάδας
την Ένωση Εταιρειών Διαφήμισης & Επικοινωνίας Ελλάδος
την Ένωση Ιδιωτικών Τηλεοπτικών Σταθμών Εθνικής Εμβέλειας
την Ένωση Περιφερειακών Καναλιών Ελλάδος
την Ένωση Τηλεοράσεων Ελληνικής Περιφέρειας
την Τηλεόραση Ελληνικής Περιφέρειας
την Πανελλήνια Ένωση Ιδιοκτητών Ραδιοφωνικών Σταθμών
την Ένωση Ιδιοκτητών Ραδιοφωνικών Σταθμών Αθηνών
την Ένωση Ιδιοκτητών Ραδιοφωνικών Σταθμών Θεσσαλονίκης

Σας γνωστοποιούμε ότι το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης ανταποκρινόμενο στις απαιτήσεις της ψηφιακής τηλεόρασης, τις τροποποιήσεις που επέφερε η κοινοτική οδηγία 2010/13/ΕΕ για την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων και τις ανάγκες του σύγχρονου ραδιοτηλεοπτικού πεδίου ολοκλήρωσε τη διαδικασία για την κατάρτιση του νέου Κώδικα Δεοντολογίας Ψυχαγωγικών και Επιμορφωτικών Εκπομπών. Το σχέδιο του ως άνω Κώδικα σας αποστέλλεται συνημμένως για τη υποβολή των απόψεών και παρατηρήσεών σας κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3 παρ. 15 του ν. 2328/1995, όπως ισχύει.

Η Αντιπρόεδρος του ΕΣΡ

Λίνα (Ορσαλία) Αλεξίου

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ

Άρθρο 1 – Πεδίο Εφαρμογής

1. Οι κανόνες του παρόντος κώδικα ισχύουν για τις ψυχαγωγικές και επιμορφωτικές εκπομπές στη δημόσια και την ιδιωτική ραδιοφωνία και τηλεόραση, συμπεριλαμβανομένων και των σατιρικών εκπομπών. Ο χαρακτηρισμός γίνεται με βάση το περιεχόμενο της εκπομπής, ανεξάρτητα από την περιγραφή που χρησιμοποιείται από τον φορέα που τη μεταδίδει. Ως ψυχαγωγικές εκπομπές θεωρούνται και τα πάσης φύσεως διαγωνιστικά παίγνια, ανεξαρτήτως του τρόπου συμμετοχής του κοινού σε αυτά.

2. Εκπομπές που έχουν τόσο ενημερωτικό όσο και ψυχαγωγικό και επιμορφωτικό χαρακτήρα εμπίπτουν στον παρόντα κώδικα, εφόσον υπερέχει η ψυχαγωγική και επιμορφωτική τους φύση.

3. Στις εκπομπές που αποτελούνται από αυτοτελείς ενότητες, ο χαρακτηρισμός γίνεται με βάση τον χαρακτήρα της κάθε ενότητας.

Άρθρο 2 – Γενικές Αρχές

1. Οι ψυχαγωγικές και επιμορφωτικές εκπομπές πρέπει να εξασφαλίζουν την ποιοτική στάθμη που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης καθώς και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

2. Το Σύνταγμα και η εν γένει έννομη τάξη της χώρας πρέπει να παραμένουν σεβαστά ακόμη και όταν ασκείται κριτική σε συγκεκριμένους νόμους και θεσμούς.

3. Οι ψυχαγωγικές και επιμορφωτικές εκπομπές πρέπει να τηρούν με προσοχή τους γενικά παραδεκτούς κανόνες της γραμματικής και του συντακτικού της ελληνικής γλώσσας. Το αντίστοιχο ισχύει και για τη χρήση άλλων γλωσσών στο πλαίσιο ελληνικών και ξενόγλωσσων εκπομπών.

4. Οι ψυχαγωγικές και επιμορφωτικές εκπομπές πρέπει να τηρούν με προσοχή τους γενικά παραδεκτούς κανόνες της ευπρέπειας και καλαισθησίας στη γλώσσα και την συμπεριφορά, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και το πλαίσιο της εκάστοτε εκπομπής. Ιδιαίτερη μέριμνα επιβάλλεται στα προγράμματα που μεταδίδονται σε χρόνο, που μπορεί να τα παρακολουθούν ανήλικοι.

Άρθρο 3 – Εμφανιζόμενα και αναφερόμενα πρόσωπα

1. Τα πρόσωπα που συμμετέχουν και αναφέρονται στις ψυχαγωγικές και επιμορφωτικές εκπομπές πρέπει να απολαμβάνουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

2. Δεν επιτρέπεται η προσβολή της προσωπικότητας, της τιμής και της αξιοπρέπειας των προσώπων που συμμετέχουν και αναφέρονται στις ψυχαγωγικές και επιμορφωτικές εκπομπές. Πρέπει επίσης να γίνονται σεβαστά η ιδιωτική και οικογενειακή ζωή, η επαγγελματική δραστηριότητα και το δικαίωμα έκφρασης των προσώπων αυτών. Η άσκηση κριτικής δεν είναι ασυμβίβαστη με το σεβασμό των δικαιωμάτων των εμφανιζομένων και αναφερομένων προσώπων.

3. Δεν επιτρέπεται η αλλοίωση των εκφραζομένων απόψεων και θέσεων με οποιονδήποτε τρόπο.

4. Σε περίπτωση βαριάς προσβολής της αξιοπρέπειας, η τυχόν συναίνεση του παθόντος δεν αίρει τον παράνομο χαρακτήρα της προσβολής.

5. Δεν επιτρέπεται η λήψη συνέντευξης και εμφάνιση σε ψυχαγωγικές και επιμορφωτικές εκπομπές ατόμων, η κατάσταση των οποίων μαρτυρεί έλλειψη νηφαλιότητας.

Άρθρο 4 – Δυσμενείς διακρίσεις

1. Δεν επιτρέπεται η παρουσίαση προσώπων με τρόπο ο οποίος μπορεί να ενθαρρύνει, τον εξευτελισμό, την κοινωνική απομόνωση ή τις δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος τους από μέρος του κοινού βάσει ιδίως του φύλου, της φυλής, της εθνικότητας, της γλώσσας, της θρησκείας, της ιδεολογίας, της ηλικίας, της ασθένειας ή αναπηρίας, του γενετήσιου προσανατολισμού ή του επαγγέλματος.

2. Δεν επιτρέπεται η προβολή μειωτικών, ρατσιστικών, ξενοφοβικών ή σεξιστικών μηνυμάτων και χαρακτηρισμών καθώς και μισαλλόδοξων θέσεων και γενικά δεν πρέπει να θίγονται εθνοτικές και θρησκευτικές μειονότητες και άλλες ευάλωτες ή ανίσχυρες πληθυσμιακές ομάδες.

Άρθρο 5 – Ιδιωτική ζωή

1. Η ιδιωτική ζωή όλων συμπεριλαμβανομένων και των δημοσίων προσώπων και των προσώπων της επικαιρότητας είναι σεβαστή και απαραβίαστη.

2. Δεν επιτρέπεται να καταγράφονται, να απεικονίζονται και να δημοσιοποιούνται ιδιωτικές στιγμές και συνομιλίες πολιτών χωρίς την άδεια τους.

3. Δεν επιτρέπεται η μετάδοση εικόνων οι οποίες έχουν ληφθεί χωρίς συναίνεση, με χρήση κάμερας και μαγνητοφώνου.

Άρθρο 6 – Ανακριβείς και παραπλανητικές αναφορές

1. Όσα μεταδίδονται θα πρέπει να είναι αληθή και ακριβή και να παρουσιάζονται με προσοχή και αίσθημα ευθύνης, ώστε να μη γεννάται σύγχυση στο κοινό.

2. Ανακρίβειες και παραπλανητικές αναφορές πρέπει να αποκαθίστανται άμεσα.

3. Δεν επιτρέπεται η χρήση παραπλανητικών σκηνοθετικών τεχνασμάτων, καθώς επίσης μεθόδων και τεχνικών που είτε απευθύνονται στο υποσυνείδητο είτε εγγίζουν τα όρια του συνειδητού.

4. Δε θα πρέπει να υπάρχει προφανής αναντιστοιχία μεταξύ τίτλου και περιεχομένου.

Άρθρο 7 – Διαγωνιστικά παίγνια

1. Διαγωνιστικό παίγνιο θεωρείται κάθε παίγνιο που προσφέρει έπαθλο κατόπιν δοκιμασίας του συμμετέχοντα, ανεξαρτήτως του ύψους και του είδους του προσφερόμενου επάθλου και του τρόπου συμμετοχής του κοινού στο παίγνιο. Διαγωνιστικά παίγνια θεωρούνται και τα ραδιοτηλεοπτικώς προβαλλόμενα τυχερά παίγνια.

2. Απαγορεύεται η συμμετοχή των ανηλίκων στα διαγωνιστικά παίγνια, με την επιφύλαξη τυχόν αυστηρότερων κανόνων για τα τυχερά παίγνια.

3. Απαγορεύεται η μετάδοση τυχερών ραδιοτηλεοπτικών παιγνίων σε ζώνη προγράμματος που επιτρέπεται η παρακολούθηση από ανηλίκους.

4. Τα διαγωνιστικά παίγνια θα πρέπει να είναι απαλλαγμένα από κάθε προσυνηννόηση που συνεπάγεται την ευνοϊκότερη μεταχείριση ορισμένων από τους συμμετέχοντες.

5. Οι όροι των διαγωνιστικών παιγνίων θα πρέπει να είναι σαφείς και άμεσα προσβάσιμοι στα κοινά. Κατατίθενται υποχρεωτικά σε συμβολαιογράφο και αναρτώνται σε κεντρικό σημείο στην ιστοσελίδα του σταθμού που προβάλλει το παίγνιο. Κατά την προβολή του παιγνίου, το κοινό ενημερώνεται με κάθε πρόσφορο μέσο για τους όρους του παιγνίου και για τον ιστότοπο στον οποίο είναι αυτοί αναρτημένοι.

6. Στα τηλεοπτικά διαγωνιστικά παίγνια με συμμετοχή του κοινού από απόσταση, οι όροι που αφορούν στον τρόπο κατάκτησης του προσφερόμενου επάθλου αναγράφονται στην οθόνη με κυλιόμενη ταινία κανονικής ταχύτητας σε όλο το χρόνο προβολής του παιγνίου. Οι σχετικές πληροφορίες αναγράφονται με γραμματοσειρά τουλάχιστον ισομεγέθη με εκείνη που ανακοινώνεται στο κοινό το μέσο συμμετοχής στο παίγνιο.

7. Απαγορεύεται κάθε αναφορά που μπορεί να παραπλανήσει το κοινό ως προς τους όρους του παιγνίου και ιδίως ως προς τις πιθανότητες κατάκτησης του προσφερόμενου επάθλου. Απαγορεύεται ομοίως η αποσιώπηση κάθε ουσιώδους πληροφορίας, η οποία μπορεί να επηρεάσει την απόφαση του κοινού να συμμετάσχει στο παίγνιο.

8. Η ανακοίνωση του νικητή του παιγνίου γίνεται πάντα σε ζωντανή μετάδοση από τον παρουσιαστή του προγράμματος.

8. Με την επιφύλαξη των κανόνων για τα τυχερά παίγνια, η κατάκτηση του προφερόμενου επάθλου στα διαγωνιστικά παίγνια με συμμετοχή του κοινού από απόσταση θα πρέπει να συναρτάται αποκλειστικά και μόνο με παράγοντες σχετικούς με τη γνωστική ικανότητα των συμμετεχόντων. Ο όρος αυτός αφορά όλα τα στάδια του παιγνίου.

9. Με την επιφύλαξη των κανόνων για τα τυχερά παίγνια, στα διαγωνιστικά παίγνια με συμμετοχή του κοινού από απόσταση το κόστος συμμετοχής του κοινού δεν μπορεί να υπερβαίνει το εκάστοτε κόστος της συνήθους αστικής κλήσης και του γραπτού μηνύματος συνήθους χρέωσης.

10. Το κόστος συμμετοχής στα ραδιοτηλεοπτικά παίγνια με συμμετοχή του κοινού από απόσταση αναγράφεται σταθερά σε όλο το χρόνο προβολής του παιγνίου με γραμματοσειρά τουλάχιστον ισομεγέθη με εκείνη που ανακοινώνεται στο κοινό το μέσο συμμετοχής στο παίγνιο.

11. Απαγορεύεται η επιβάρυνση του νικητή του παιγνίου με οποιοδήποτε επιπλέον κόστος πέραν των νομίμων φόρων και των συνήθων ταχυδρομικών τελών, στην περίπτωση που απαιτείται αποστολή του επάθλου.

12. Τα διαγωνιστικά παίγνια υπάγονται κατά τα λοιπά στο σύνολο των κανόνων που αφορούν στις επιμορφωτικές και ψυχαγωγικές εκπομπές, μη αποκλειόμενης της εφαρμογής τυχόν ειδικότερων κανόνων για τα τυχερά παίγνια.

Άρθρο 8 – Ανήλικοι

1. Η προαναγγελία και παρουσίαση οποιασδήποτε μη ειδησεογραφικής εκπομπής πρέπει να σταθμίζει την αρνητική επιρροή που μπορεί η εκπομπή να ασκήσει στους ανηλίκους, αν προβληθεί σε χρόνο που παρακολουθούν ανήλικοι.

2. Μη ειδησεογραφικές εκπομπές που περιέχουν σκηνές εξευτελιστικής και βάνουσης μεταχείρισης ανθρώπων και ζώων καθώς και σκηνές και θέματα βίαιης κοινωνικής αναταραχής δεν πρέπει να μεταδίδονται σε χρόνο που παρακολουθούν ανήλικοι, εκτός αν ο σκοπός τους είναι προφανώς μορφωτικός.

3. Οι ψυχαγωγικές και επιμορφωτικές εκπομπές δεν πρέπει να έχουν περιεχόμενο που να ενδέχεται να βλάψει σοβαρά την σωματική, ηθική και πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων. Απαγορεύεται ιδίως να περιέχουν πορνογραφικές σκηνές και σκηνές υπερβολικής φυσικής και λεκτικής βίας, εκτός εάν εξασφαλίζεται με επιλογή της κατάλληλης σήμανσης και χρονικής ζώνης προγράμματος η προστασία των ανηλίκων.

4. Η συμμετοχή των ανηλίκων σε ψυχαγωγικά και επιμορφωτικά προγράμματα επιτρέπεται μόνο με τη συναίνεση των ασκούντων τη γονική τους επιμέλεια, με την προϋπόθεση ότι αυτό δεν επιδρά αρνητικά στην ηθική και πνευματική τους ανάπτυξη και δεν προσβάλλει την αξιοπρέπεια τους. Δε θα πρέπει ιδίως οι ανήλικοι να προτρέπονται στην υιοθέτηση προτύπων συμπεριφοράς που δεν συνάδουν με τους ηθικούς και νομικούς κανόνες της σύγχρονης κοινωνίας, να οδηγούνται σε εθισμούς και δραστηριότητες επιβλαβείς για τους ίδιους και το

περιβάλλον τους και να παροτρύνονται με οποιονδήποτε τρόπο σε επιθετική συμπεριφορά και στη χρήση και την άσκηση βίας.

Άρθρο 9 – Βία

1. Σκηνές βίας δικαιολογούνται μόνο εάν και στο μέτρο που είναι αναγκαία συστατικά μέρη της εκπομπής στον οποία ανήκουν και εφόσον λαμβάνεται πρόνοια για την προστασία των ανηλίκων. Δεν επιτρέπονται όταν παρεμβάλλονται κυρίως για να δημιουργήσουν έξαψη στο κοινό.

2. Δεν επιτρέπεται η απεικόνιση ασυνήθιστων εργαλείων και μεθόδων πρόκλησης πόνου και κακώσεων, εκτός αν σκοπός είναι προφανώς μορφωτικός και λαμβάνεται επιπλέον πρόνοια για την προστασία των ανηλίκων.

3. Δεν επιτρέπεται η απεικόνιση σκηνών σεξουαλικού σαδισμού και μαζοχισμού, καθώς και άλλων σεξουαλικών διαστροφών. Η παρουσίαση οποιουδήποτε άλλου συνδυασμού σεξουαλικών και βίαιων σκηνών επιτρέπεται μόνο στο μέτρο που αυτό είναι απολύτως αναγκαίο για δραματικούς και εκπαιδευτικούς λόγους, εφόσον λαμβάνεται πρόνοια για την προστασία των ανηλίκων.

4. Δεν επιτρέπονται σκηνές που αποσκοπούν και έχουν ως αποτέλεσμα την ενθάρρυνση και την πρόκληση ακραίας αντικοινωνικής συμπεριφοράς που περιέχει την τέλεση βίαιων εγκλημάτων και την κατάχρηση ναρκωτικών και οινόπνεύματος.

5. Δεν επιτρέπεται η προβολή σκηνών κακοποίησης ανθρώπων και ζώων, εκτός αν σκοπός είναι προφανώς μορφωτικός και λαμβάνεται επιπλέον πρόνοια για την προστασία των ανηλίκων.

Άρθρο 10 – Εγκλήματα

1. Πρέπει να αποφεύγεται η παρουσίαση των μεθόδων εκτέλεσης εγκλημάτων κατά

τρόπο και σε περιπτώσεις που ενθαρρύνει την μίμηση.

2. Τα εγκλήματα συμπεριλαμβανομένης της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος, η βία και άλλες βάνανυες και απάνθρωπες πράξεις και συμπεριφορές δεν πρέπει να αναδεικνύονται και να εξυμνούνται.

Άρθρο 11 – Καταργούμενες Διατάξεις

1. Η ισχύς του παρόντος κώδικα αρχίζει από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Από τη θέση σε ισχύ του παρόντος κώδικα καταργείται συνολικά ο Κανονισμός 2/1991 του ΕΣΡ και κάθε διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά θέματα που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του.